

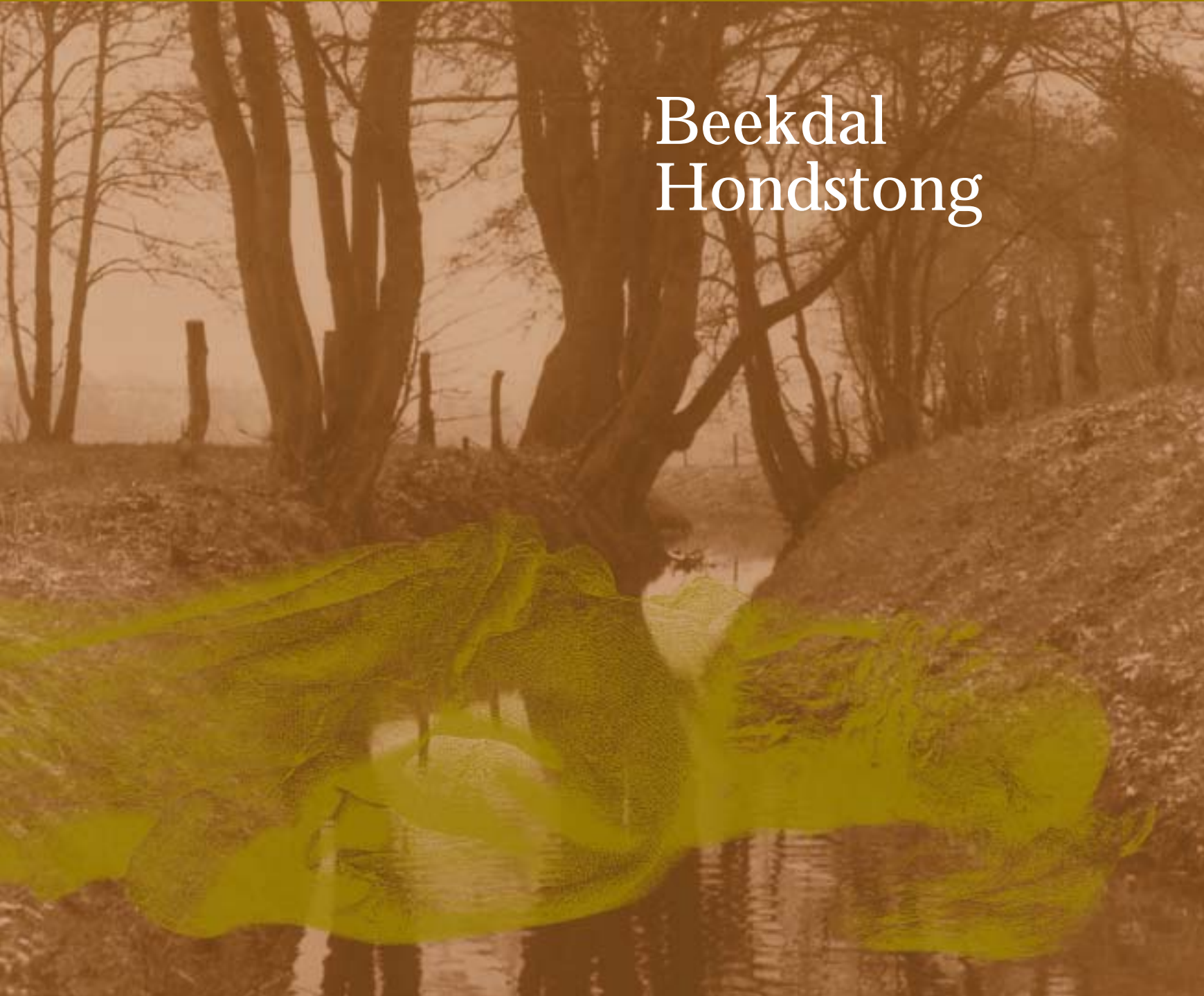
Een eindje om met Het Drentse Landschap

Bertus Boivin / Eric van der Bilt

22

Wandelroute

Beekdal Hondstong

Beekdal Hondstong

Het beekdal van de Runslot is in de Hondstong tussen Vries en Yde amper honderd meter breed. Als door een wonder werd aan het eind van de jaren zestig bij de ruilverkaveling Vries zo'n anderhalve kilometer van de oude Runslot gespaard en kreeg 'Het Drentse Landschap' de kans om zich erover te ontfermen. Begin jaren negentig werd aan de noordwestkant van het terrein een natuurontwikkelingsproject gestart om de hoge zandgronden langs de beek hun oude functie terug te geven. De snelheid waarmee de natuur haar plek hier weer inneemt, verbaasde zelfs de grootste optimist. De route door de Hondstong is uitgezet met paaltjes met een paarse kop. Wist u overigens dat de Hondstong een oude bloemennaam is? Vroeger noemde men in deze streken de Paardebloem zo.

1 Loop over het wildrooster het ingerasterde terrein op en volg de paaltjes die u over de hogere plaatsen schuin rechts naar de houtwal brengen.

Het gedeelte waar u nu loopt, was begin jaren negentig nog aardappelland. 'Het Drentse Landschap' heeft het bovenste laagje van de grond eraf laten halen met de bedoeling dit gebied te versralen. Ook het oorspronkelijke profiel werd zo goed mogelijk hersteld. Het gebied moet weer kwelwater van goede kwaliteit gaan leveren om de beek op natuurlijke manier te voeden. Een groepje jonge Schotse hooglanders zorgt voor begrazing van het terrein. Al spoedig na het afgraven begon er hier en daar op de drogere plekken weer Struikhei en op de nattere stukken Dophei te groeien. Er volgden steeds meer soorten. De vrijwilligers van 'Het Drentse Landschap' inventariseerden er sindsdien maar liefst 175 plantensoorten. De meest opmerkelijke verschijning is het eenjarige Dwergglas dat in Drenthe vrijwel verdwenen is, maar hier plotse-ling opdook en inmiddels hele oppervlakten bedekt. Het plantje ziet eruit als

foto: Geert de Vries

Paardebloem

een enkele centimeters hoog mini-struikje met witte bloempjes.

2 Bij de houtwal gekomen gaat u via het wildrooster rechtsaf het zandpad op.

Een eeuwenoud zandpad volgt de grens van het voormalige grote heideveld en het beekdal van de Runslot. U ziet twee soorten houtwallen: walletjes die dwars op de beek staan en het groenland in kleine kampjes verdelen, en de zogeheten grenswal langs het pad die de grens tussen het groenland en het voormalige heideveld vormt. Al deze wallen functioneerden vroeger voornamelijk als veekering. Dat de wal langs het pad erg oud is, bewijzen planten als

© Topografische Dienst Emmen / No. 12B Vries

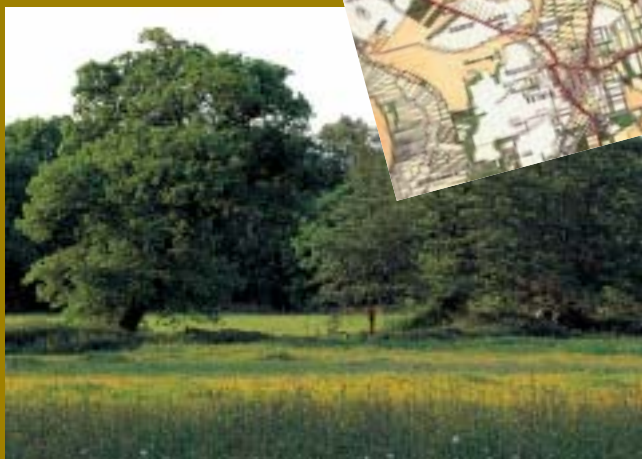

foto: Jaap de Vries

Startpunt Parkeerplaats bij de start van de route aan de Veenweg.

Lengte route 4,5 km.

Benodigde tijd 1 à 1,5 uur.

Begaanbaarheid paden Goed te belopen (in natte jaargetijden aan het begin van de route even goed uitkijken).

Honden Toegestaan mits aangelijnd.

Openbaar vervoer Vanaf NS-station Assen met de bus richting Groningen, halte Philadelphia, route oppakken bij punt 6.

Archief HDL

Adelaarsvaren

Haas

foto: Jaap de Vries

Adelaarsvaren en Vingerhoedskruid die zich in een bosmilieu goed thuis voelen. Vlakbij de beek overheerst in de houtwallen de Zwarte els, dichterbij het pad is het voornamelijk de Eik, een boomsoort die duidelijk minder goed tegen 'natte voeten' kan. Een deel van de houtwallen is door 'Het Drentse Landschap' aan de hand van oude kaarten gereconstrueerd. Een probleem waar de Stichting in het beheer mee te maken heeft, is dat het vee een grote hekel heeft aan de Zwarte els waardoor een aantal kampjes zich snel aan het ontwikkelen is tot een kletsnat broekbos: een landschap dat hier langs de beek vóór de komst van de mens gebruikelijk was.

Het veld rechts werd pas na de oorlog tot landbouwgrond ontgonnen. Hier over het pad lopend is het goed het contrast eens in u op te nemen van de kleinschaligheid van het beekdallandschap links en de uitgestrektheid van het ontginningslandschap aan uw rechterhand.

3 Op de driesprong gaat u linksaf.

Neem bij de Runslot rustig even de tijd om rond te kijken: de kronkelende beek met de bomen aan de oever, de kleine weiltes die in het voorjaar één grote bloemenzee zijn, het vee dat zich in de schaduw van de bomen kan terugtrekken, de schitterende doorkijkjes door de houtwallekes. Een beeld om niet te vergeten...

foto: Jaap de Vries

4 Aan het eind van het pad houdt u rechts aan en neemt u de asfaltweg.

Hier aan de overkant van de beek volgt de weg de grens van het beekdal en de Zuideresch van het dorp Yde. Ga even links een dam op en kijk uit over de hoge, glooiende es. Vroeger was de es in net zoveel stroken opgedeeld als de groenlanden langs de beek, maar de moderne landbouw maakte hier korte metten mee. Nu lopen er zelfs koeien in weiland op de es en dat is iets wat vroeger ondenkbaar was. Daarvoor waren de esgronden als akkerland te kostbaar; weiland was er genoeg langs de beek en op het 'veld'.

5 Na een paar honderd meter neemt u rechtsaf het klinkerweggetje.

Waar vind je zulke mooie klinkerweggetjes nog? U loopt hier over historische grond. Het straatje heet Kerkweg en dankt zijn naam aan het feit dat men hierlangs ging om vanuit Yde in Vries ter kerke te gaan.

De Kerkweg maakte destijds onderdeel uit van de middeleeuwse wegverbinding tussen Assen en Groningen. Toen halverwege de negentiende eeuw het Noord-Willemskanaal gegraven werd, legde men vlakbij het kanaal een nieuwe straatweg aan. Ruim een eeuw daarna kwam de A28 aan de overkant van het kanaal. Drie verbindingen vlak naast elkaar en alle drie geheel ingericht naar de eisen van hún tijd...

6 Op de viersprong gaat u rechtsaf het asfaltweggetje Yderholt op.

Wat de ruilverkaveling met de Runslot gedaan heeft, is hier ontluisterend goed te zien: rechts de oorspronkelijke Runslot, links de gekanaliseerde waterlossing van na de ruilverkaveling. U staat dus op de plek waar de Runslot even weer een natuurlijke beek lijkt te worden.

De Runslot is onderdeel van het stroomdal van het Eelderdiep. Zijn bronnen lagen ten zuiden van Vries in de velden waar destijds het Noord-Willemskanaal werd gegraven. Een paar kilometer ten noorden van de Hondstong vormt de Runslot samen met de Eekhoornsche Loop het Eelderdiep. Samen met het Peizerdiep stroomt het Eelderdiep vanaf de Groninger grens als Aduarderdiep naar het Reitdiep.

foto: s. Drents Museum

Het Meisje van Yde

Tegenwoordig is het Meisje van Yde één van de 'topstukken' in de collectie van het Drents Museum in Assen. Het veenlijk van het meisje hoort beslist tot de meest onderzochte archeologische vondsten.

We weten dat ze rond het begin van de jaartelling gestorven is. We weten dat ze zestien jaar oud geworden is. We kennen alle bijzonderheden van haar lichaamsbouw, zelfs dat ze behoorlijk kromgegroeid moet zijn geweest. Verder weten we dat ze op het moment van haar dood half kaalgeschoren was, dat ze gewurgd werd met een lange wollen band en dat ze boven haar sleutelbeen een diepe steekwond had. We weten zelfs vrij nauwkeurig hoe ze er uitgezien moet hebben dankzij het werk van de Engelse expert Richard Neave. Al deze feiten echter doen niets af aan de vraag: wat gebeurde er hier bij de Hondstong tweeduizend jaar geleden écht? Wie was de stam die het meisje liet wurgen en doodsteken? Was het een straf voor iets vreselijks dat ze gedaan had? Of werd ze opgeofferd om de gunsten van de goden voor haar stam af te smeken? Wie wás het Meisje van Yde?

7 Voorbij de Runslot neemt u het eerste pad rechts. Op de driesprong houdt u links aan en blijft het pad langs de beek volgen.

We zijn terug op het oude zandpad dat aan de westkant de Runslot volgt. In het veld links werd in 1897 bij het vervenen in een veengat het Meisje van Yde gevonden. In de loop van de twintigste eeuw is het veentje van de kaart verdwenen.

8 Neem linksaf het smalle pad door de bosstrook.

Dit bosje werd destijds tijdens de ruilverkaveling aangelegd om de kunstmatige weidsheid van het landschap te onderbreken. Bij het uitzetten van deze wandeling heeft 'Het Drentse Landschap' het pad vrijgemaakt dat hier in de loop van de tijd door de Hazen, Reeën en Konijnen was platgetreden.

9 Aan het eind van het paadje slaat u rechtsaf en loopt langs de Veenweg terug naar het startpunt.

Het Drentse Landschap

© Stichting 'Het Drentse Landschap' (maart 2004)

Bezoekadres: Kloosterstraat 5 – 9401 KD Assen – Postadres: Postbus 83 – 9400 AB Assen
Tel. (0592) 31 35 52 – e-mail: mail@drentslandschap.nl

foto: laap de Vries